

Nieuwsbrief SOLIDARIEDADE – december 2025

Goede vrienden,

Het jaar loopt zo stilaan weer ten einde. Het is een gelegenheid om jullie nog eens een Nieuwsbrief te sturen. Dit jaar was het precies 35 jaar geleden dat Acopamec werd opgericht. De vereniging ontstond als sociale tak van de parochie in Mata Escura waar ik toen pastoor was. Die verjaardag kon niet onopgemerkt voorbijgaan. Op sociale media als instagram, facebook en website wordt er regelmatig iets gepubliceerd. Geïnteresseerden kunnen op de website altijd de werking van dichtbij volgen: www.acopamec.org.br

In dit nummer van Solidariedade blik ik terug op dit 35-jarig bestaan. Het brengt een samenvatting van de vele mooie resultaten die we in die periode hebben kunnen bereiken, mede ook door jullie steun. Daarvoor nog eens mijn hartelijke dank en de vraag om dit te blijven doen.

In de maand maart kwam mijn vriend Johan Collier hier op bezoek. Hij heeft me gedurende drie weken vergezeld in de verschillende sectoren waarin ik werkzaam ben. Zijn reisverslag wordt hier ook weergegeven.

Voor Brazilië was 2025 een heel bijzonder jaar. Het proces tegen de vorige president Bolsonaro en zijn aanhangers, die een poging hadden ondernomen om een staatsgreep te plegen en de verkiezing van Lula onmogelijk te maken, werd eindelijk afgesloten met een zware veroordeling van alle betrokkenen. De sfeer in het land was heel het jaar door erg gespannen. Het werd allemaal nog erger door de inmenging van Trump, een intieme vriend van Bolsonaro, die Brazilië zware economische sancties oplegde. Hierover publiceren we een korte bijdrage.

Ook kerkelijk gezien was het een belangrijk jaar. We verloren onze inspirerende leidsman paus Franciscus. Zijn opvolger Leo XIV heeft duidelijk een andere stijl, maar blijkbaar toch met veel gelijkaardige intuïties als zijn voorganger. Zijn eerste publicatie “ik had u lief” waarin hij de voorkeursoptie voor de armen sterk onderlijnt, doet ons verder hopen dat we mogen blijven geloven dat het Kerstkind toch niet voor niets op deze wereld is gekomen met een boodschap van Vrede en Gerechtigheid.

Bij deze voor jullie allen mijn wensen voor een Vredevol Kertsmis en een Jaar van Verstandhouding en Gelukkig Samenleven in gezin en wereldwijd. Dat er een einde moge komen aan alle oorlog, dichtbij en veraf.

Salvador, december 2025

Heel genegen,

Michel

35 jaar Acopamec

Sinds haar oprichting in 1990, 35 jaar geleden, heeft Acopamec meer dan 33.000 kinderen, adolescenten en jongeren uit de armste gemeenschappen bereikt. In verschillende onderzoeken die we ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan hadden laten uitvoeren, konden we al het grote impact vaststellen van de door de organisatie ontwikkelde programma's en activiteiten. Het oprichten van dagverblijven voor kinderen en gemeenschapsscholen, die later werden overgenomen door provinciale en gemeentelijke overheden, maakte voor duizenden kinderen de toegang mogelijk tot kwalitatief goede opvang en onderwijs, terwijl het voor veel, vooral alleenstaande moeders, gemakkelijker werd om werk te vinden en het gezin te onderhouden. Tot op de dag van vandaag zijn de kinderdagverblijven, die direct door Acopamec worden beheerd of indirect langs verenigingen van moeders, van grote waarde voor veel sociaal kwetsbare moeders, die daar een veilige plaats hebben waar hun kinderen liefdevol ontvangen worden, goede voeding krijgen, gezorgd wordt voor persoonlijke hygiëne en de eerste stappen zetten in het leerproces.

Als we kijken naar de adolescenten en jongeren die door Acopamec werden begeleid , stellen we vast hoe belangrijk dit is voor hun persoonlijke leven. Ze zijn sterk gegroeid in zelfbewustzijn en zelfvertrouwen. Dit leidde tot een groter wederzijds begrip en een betere manier om met elkaar om te gaan, waardoor banden van vriendschap en solidariteit werden opgebouwd. Ze ontwikkelden andere houdingen en gedragingen, werden meer verantwoordelijk en bewuster van hun rol als burgers, en veranderden zo houdingen van discriminatie, vooroordelen, agressiviteit en geweld. Velen zijn ontsnapt uit de wereld van drugs en betrokkenheid bij illegale handelingen. De adolescenten en jongeren die deelnamen aan de beroepsopleiding verwierven nieuwe kennis, niet alleen technisch, maar ook een integrale menselijke vorming die hen in verschillende aspecten van hun leven kon helpen. Ze kregen een goede basis die het hen makkelijker maakte om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Het is erg bevredigend om mensen in verschillende delen van Salvador te vinden die heel dankbaar zijn, omdat ze via Acopamec interesse hebben gekregen in studeren en erin geslaagd zijn zich verder te bekwamen om in verschillende richtingen een hoger diploma te halen of een beroep aan te leren en zo werk vonden in de meest diverse takken .

Dit alles had ook directe invloed op de familie zelf. We hebben talloze getuigenissen van vaders en moeders die vertellen hoe hun kinderen veranderden nadat ze bij Acopamec waren gekomen. De spanningen en conflicten binnen de familie zijn sterk afgenomen. Vooral in gezinnen met een laag inkomen was het eerste salaris van een zoon of dochter van groot belang, niet alleen voor de waardering van de jongere zelf, omdat hij met andere ogen werd bekeken, maar ook om de spanning te verminderen die ontstond door het gebrek aan vooruitzichten op betere voedselzekerheid voor het hele gezin.

Wanneer we spreken over familie en gezin, kunnen we niet voorbijgaan aan het werk in de gezinsvervangende tehuizen waar kinderen, adolescenten en jongeren worden opgevangen die door verschillende vormen van geweld niet in hun eigen gezin kunnen blijven. Er zijn honderden tieners, in de eerste jaren alleen meisjes en in de laatste jaren ook jongens, die in Acopamec de mogelijkheid vonden om de trauma's van hun jeugd te overwinnen en een nieuwe fase in hun leven te beginnen. Velen konden studeren, afstuderen, werken en hun eigen gezin stichten.

De laatste jaren werden steeds meer heel jonge kinderen opgevangen, vaak ook moeders in verwachting die bij ons hun kindje kregen en er tijdelijk bleven wonen. Veel kleine kinderen ook uit gebroken gezinnen of slachtoffers van verwaarloozing in verschillende vormen.

In de casas-lar

Een belangrijk element in de werking van Acopamec is het cultureel-artistische luik. De Bahianen hebben aangeboren natuurlijke talenten. Die komen tot volle ontplooiing in de vele culturele activiteiten als zang, toneel, dans en muziek. De samenwerking met Neojiba (een door de provinciale overheid gesteunde jeugd en muziek) heeft grote vruchten afgeworpen voor kinder- en jongerenkoor en het jeugdorkest.

**Gemengd kinder-
en jongerenkoor**

Gitaarcursus:

Ook de vele sportactiviteiten hebben een belangrijke bijdrage geleverd in de algemene vorming van talrijke kinderen en jongeren. Het houdt velen weg van de straat en de invloed van de drugsdealers.

Acopamec heeft altijd gezocht om niet geïsoleerd te handelen, omdat het zich ervan bewust is dat de sociale problemen waarmee het werd geconfronteerd geen oplossing zouden vinden zonder maximale betrokkenheid van de lokale gemeenschap en de voortdurende zoektocht naar overheidssteun en het uitoefenen van druk op de politieke verantwoordelijken om verandering te brengen in de sociale uitsluiting en het gebrek aan kansen voor de meest kwetsbare lagen van de bevolking. Daarom was het belangrijk bij te dragen aan de versterking van het Sociaal Ontwikkelingsforum van Mata Escura en deel te nemen in de gemeentelijke raden van rechten. Enkele jaren was Acopamec voorzitter van de gemeenteraad voor de rechten van kinderen en adolescenten.

Dankzij deze deelname is Acopamec ook een referentie-instelling geworden voor sociaal-educatief werk met kinderen en adolescenten in kwetsbare situaties.

Dank zij de samenwerking met Caritas Regional Nordeste III kon Acopamec ook vertegenwoordigd zijn in de Mars van de Zwarte vrouwen in Brasilia en in COP 30, het door de Verenigde Naties georganiseerde milieucongres in Belém.

Mars van de vrouwen

Acopamec in COP

Het is niet mogelijk om hier al het omvattende werk van Acopamec te presenteren. Ik heb slechts enkele aspecten belicht die de grote impact van dit werk op de wijken Mata Escura, Calabetão en omliggende gebieden illustreren.

In het vierde hoofdstuk van zijn Apostolische Aansporing "De Vreugde van het Evangelie" verwijst paus Franciscus naar de sociale dimensie van het Evangelie. In zijn reflectie benadrukt hij twee belangrijke aspecten: de sociale insluiting van de armen en de zoektocht naar vrede. In dezelfde lijn publiceerde paus Leo XIV zijn eerste apostolische exortatie, waarin hij pleit voor het centraal stellen van de armen.

Ik ben enigszins trots te kunnen zeggen dat dit vanaf het begin heel sterk aanwezig was bij de verschillende activiteiten die Acopamec heeft ontwikkeld.

Maar bovenal wil ik benadrukken wat de missie van Acopamec kenmerkt en definieert: bijdragen aan een samenleving van vrede, harmonieuze samenleving tussen al verschillende personen, solidariteit en broederschap. Dit lijkt met de dag meer

noodzakelijk in de Braziliaanse samenleving die steeds sterker polariseert en mensen tegen elkaar opzet met agressieve taal, valse berichten, en haatgevoelens tegenover wie anders is of verschillend denkt.

De zoektocht naar vrede, het creëren van omstandigheden van waardig leven en respect voor iedereen, is altijd de grote motivatie geweest voor het werk dat hier is ontstaan en in het Centrum Johannes Paulus II–Bewerker van de Vrede zijn grootste structurele uitdrukking bereikte.

Het mozaïek, dat zich rechts bij de ingang van het gebouw bevindt, beeldt de droom uit van de profeet Isaias van een vreedzaam samenleven van dieren die normaal gesproken voortdurend vechten, en sommigen zelfs voortdurend gevaar lopen om verslonden te worden, terwijl ze in perfecte harmonie naast elkaar liggen. Zelfs een kind kan ongestoord bij een slangennest komen. In een tweede paneel wordt het beeld van het Paradijs afgebeeld, een symbool van een wereld zonder kwaad.

Afbeeldingen in de mozaïek naar
Isaias 11

In werkelijkheid zijn we nog ver verwijderd van deze droom. Maar wij geloven dat wij door het creëren van omstandigheden voor het overwinnen van onrecht, vooroordelen en discriminatie een bijdrage leveren om vrede en harmonieuze coëxistentie tussen mensen te laten groeien. In de context waarin we vandaag leven, in de wereld en in Brazilië, is het ongetwijfeld een belangrijke missie. We zijn inderdaad getuige van een bloedige oorlog in Oekraïne, de gespannen toestand in Gaza, waar Palestijnen nog altijd onder ‘schijnvrede’ moeten leven en tal van andere oorlogen in verschillende delen van de wereld die minder aandacht trekken. In Brazilië zijn geweld, haatzaaien en intolerantie tegenover anderen sterk toegenomen. Het zijn vooral jonge zwarte mensen uit de rand die slachtoffer zijn van racisme, intolerantie, homofobie en gewelddadige dood. In de buurt hebben we de gevangenis Lemos de Brito, waar de meeste gevangenen jonge Afro-afstammelingen zijn uit de meest kwetsbare klasse van de samenleving. Ze zijn zeker niet de grootste criminelen van Brazilië, maar ze zijn wel de meest vervolgd en het meest gestrafte. Velen van hen zagen geen andere overlevingsmogelijkheden dan de wereld van drugs en illegale activiteiten te betreden. Investeren in onderwijs, bijdragen aan het creëren van kansen voor persoonlijke ontwikkeling en integratie in de werkwereld zijn belangrijke manieren om criminaliteit te verminderen.

In de conflictvolle en sociaal discriminerende samenleving waarin we leven, is het belangrijk om op te voeden tot Vrede, niet door onrecht te ontkennen of warme doeken er bovenop te leggen, maar om alle mensen die verlangen naar veiligheid en harmonie te motiveren en vooral de zwaksten te versterken in de zoektocht naar meer broederschap en vreedzaam samenleven.

Vooraf voor kinderen en adolescenten die zich vaak veracht en afgewezen voelen, is het van groot belang dat zij een andere ervaring kunnen hebben waarin ze zich geliefd en gewaardeerd voelen. Acopamec wil bijdragen aan een samenleving van vrede, waar kinderen en adolescenten, vooral degenen die getekend zijn door een gebrek aan liefde in hun eigen gezin of sociale omgeving waarin ze leven, genegenheid vinden die de negatieve effecten van hun hunker naar geborgenheid en affectie kunnen verminderen. Als ze voortdurend geconfronteerd worden met ruzies en geweld, zelfs in hun eigen huis, kan het vinden van warmte en tederheid levens veranderen.

In een uiterst individualistische samenleving, waar er voortdurend wordt gevochten om beter te zijn dan de ander, is het belangrijk ruimtes van ontmoeting en dialoog te creëren waarin ieder zijn talenten en capaciteiten kan ontwikkelen en delen. Op deze manier leert men met de ander te leven, met zijn waarden, met zijn grenzen en zijn mogelijkheden. Het opvoedingsproces kan bijdragen aan respect en erkenning van verschillen, wat leidt tot wederzijdse verrijking en daardoor tot meer harmonie tussen iedereen. Alle artistieke en sportieve activiteiten die sociale insluiting en waardering van ieder persoon mogelijk maken zijn zeer belangrijk om de cultuur van vrede te bevorderen. Zij dragen er ook toe bij om adolescenten en jongeren protagonist te laten zijn van hun eigen geschiedenis. Vaak is het genoeg om kansen te creëren om de aangeboren talenten te laten openbloeien.

Vanuit het perspectief van het christelijk geloof kunnen we de woorden van de zaligsprekingen niet vergeten: "Zalig zijn zij die vrede bevorderen, want zij zullen kinderen van God worden genoemd." (Mt 5:9)

De christen moet allereerst een bewerker van de vrede zijn. Hij deelt niet het valse idee dat veiligheid en vrede via wapens worden gegarandeerd. Hij is geen fan van het oude gezegde: "Als je vrede wilt, maak dan oorlog." Hij gelooft in de kracht van liefde die de ander verwelkomt, verschillen herkent en een vreedzame omgang met de ander zoekt. De wijsheid van het geloof, dat met liefde handelt, doet hem een opvoedingsproces bevorderen, dat het voorbeeld van Jezus volgt, attent is op de behoeften van ieder persoon, luistert naar iedereen, en de menselijkheid van de zwaksten en meest uitgesloten bevordert. Deze opvoeding respecteert individuele verschillen en vrijheden, zonder ooit te dwingen of te verplichten.

Het spreekt vanzelf dat we deze 35 jaar niet ongemerkt konden laten voorbijgaan. We hadden vele redenen om de toch opmerkelijke resultaten feestelijk te vieren. Wij hebben dit vooral in twee bijzondere momenten gedaan. Er was vooreerst op 25 september de sociaal-culturele manifestatie in de grote theaterzaal van de Provinciale universiteit. De capoeiragroep van Acopamec zorgde voor een unieke ontvangst. Er waren nadien verschillende opvoeringen van dans en muziek, die door de talrijke aanwezigen erg geapprecieerd werden.

Capoeira

Feestelijke herdenking in UNEB

Op 29 oktober hadden we een speciale eucharistieviering in de kerk van Christus Koning voorgegaan door onze kardinaal Dom Sergio da Rocha. Het was een heel goed verzorgde en geanimeerde viering waarin onze bisschop, die ons werk heel genegen is, het belang van Acopamec voor de gemeenschap onderstreepte en allen bedankte voor hun inzet ten voordele van de minder begunstigde kinderen, adolescenten en hun families in Mata Escura en aangrenzende wijken.

**Misviering 35 jaar
Acopamec.
Rechts padre
Augusto**

Het voorbije jaar dat ons zoveel vreugde bracht moesten we evenwel afsluiten met een heel tragisch gebeuren. Na een eerstecomunieviering in de parochie werd een feestje gehouden in een huis dat door één van de families was gehuurd.

Daar is toen een balustrade ingestort met als gevolg drie doden en vijf zwaar gewonden.

Onder de doden priester Augustus, die ik vanaf zijn kindertijd kende en een tijdlang mijn opvolger is geweest in Mata Escura. Hij was nog heel enthousiast aanwezig op de misviering van het 35-jarig bestaan.

Ook Arilma, de vrouw van de diaken Joelson, medewerker in Acopamec, overleed ter plaatse. Het derde slachtoffer was Darcy, die mij vaak kwam helpen in de gemeenschap Vrede en Leven. Onder de zwaar gewonden ook een portier van Acopamec en vier mensen uit de plaatselijke gemeenschap.

**Links ;
Darcy
tijdens een
viering in
Paz e Vida**

**Rechts;
Arilma in de
sporthal.**

Polarisatie in Brazilië

Het voorbije jaar is voor Brazilië een heel spannend jaar geweest. We leefden in een constant grimmige sfeer, onder meer door de processen die werden gevoerd tegen Bolsonaro en zijn aanhangers na de mislukte staatsgreep. Dit leidde uiteindelijk tot de veroordeling van de vorige president en zijn trawanten. Maar er is nog meer dan 35 % van de bevolking die het ideeëngoed van de vorige president genegen is en hem nog altijd als een soort mythe vereert. De Trump van de tropen blijft grote bewonderaars hebben en zijn politieke invloed is niet te onderschatten. Dit uit zich ook in het parlement waar zijn partijgenoten en verwante partijen de meerderheid hebben. Die maken het de regering Lula zo moeilijk mogelijk. Er is een heel sterke polarisatie tussen de aanhangers van Lula en zijn politieke tegenstanders.

Die scherpe tegenstellingen zijn niet alleen in de hoge politieke kringen waarneembaar, maar zijn ook heel sterk aanwezig in het dagelijks leven. De botsingen tussen de regeringsgezinden en de oppositie, waarvan velen banden hebben met voormalig president Jair Bolsonaro, zijn zowel op sociale media als op straat terug te vinden. Thema's zoals democratie, vrijheid van meningsuiting en de strijd tegen corruptie worden te pas en te onpas in verschillende contexten gebruikt, vaak met totaal vertekende betekenissen. De veroordeling van Bolsonaro blijft nog altijd voor de nodige spanning zorgen en er wordt constant druk uitgeoefend in het parlement en in de sociale media om gratie te verlenen of een serieuze strafvermindering te bekomen voor alle veroordeelden.

We leven in een klimaat van fake-news, verdachtmakingen en verhitte debatten, waar het niet zozeer gaat om ideeën te verdedigen, maar om op de gevoelens in te spelen. Er zijn voortdurend pogingen om mensen op straat te krijgen en zo de politieke aanhang warm en strijdvaardig te houden. Dit belooft voor volgend jaar wanneer we nog eens presidents- en parlamentsverkiezingen zullen hebben. Het lijkt weinig waarschijnlijk dat Lula,

kandidaat voor een vierde termijn, zal verslagen worden, maar het is heel verontrustend dat er een serieuze kans bestaat dat de groep die hem nu al probeert te boycotten nog sterker uit de stembus zal komen.

Onder meer door de processen tegen Bolsonaro en de moeilijke verhoudingen tussen regering en het parlement, waren er heel wat spanningen tussen de uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht. Heel veel politieke beslissingen werden juridisch betwist. Het Hooggerechtshof werd heel vaak aangesproken om tussen te komen bij beslissingen die direct politieke gevolgen hebben en werd zo soms het doelwit van kritiek vanuit het parlement en verschillende geledingen van de samenleving die het gerecht teveel politieke ijver aanwreven. Zo werd de juiste bevoegdheid van de rechterlijke macht voortdurend in vraag gesteld. Dit schiep in het land soms een klimaat van rechtsonzekerheid en instabiliteit. Dit werd nog verergerd doordat een zoon van Bolsonaro naar de Verenigde Staten was vertrokken om van daaruit met de steun van zijn vriend Trump te blijven stoken. Zo kon hij mede pleiten voor hardere economische sancties tegen Brazilië en het intrekken van reisvergunningen van leden van het Hooggerechtshof, die zijn vader hadden veroordeeld. Dit werd hier duidelijk aanvoeld als een vergelding en een ontoelaatbare buitenlandse inmenging in een soevereine staat.

Niettemin bleek Brazilië toch vrij sterk te staan en bleven de democratische instellingen gevrijwaard van verdere uitholling. Dit werd mede mogelijk door de houding van de hogere militairen die hier geen nieuw avontuur wilden en in overgrote meerderheid nooit de kant gekozen hebben van een mogelijke dictatuur.

Binnen dit kader is de regering Lula er in geslaagd om een gematigde sociale koers te voeren met het terugdringen van de werkloosheid, de verhoging van het minimumloon, vrijstelling van belastingen voor de lagere inkomens, een lichte groei van de economie, terugdringing van de vervoering van het Amazonewoud en maatregelen voor alternatieve energiebronnen om de klimaatvervuiling tegen te gaan. Er blijven evenwel nog heel sterke sociale contrasten bestaan en er is sterke tegenstand van het parlement tegen sociale uitgaven. Het blijft met een bang hart uitzien naar de volgende verkiezingen in de hoop dat de hervormingsprocessen, die meer rechtvaardigheid en gelijkheid in het land kunnen brengen, verder kunnen doorgezet worden.

Drie weken in Bahia - Brazilië, op bezoek bij Michel Ramon - maart 2025

Johan Collier

Al tientallen jaren volg ik het werk van Michel en was er reeds meerdere keren op bezoek. Er zijn voornamelijk vier terreinen die door Michel bezocht, opgevolgd, mede bestuurd en gesuperviseerd worden.

Het **Centro Social Dom Lucas** en **Conexão Vida** worden mede vanuit Italië ondersteund, langs de organisatie **Agata Smeralda**. Hoofdzetel van deze grote hulporganisatie bevindt zich in Firenze - Italië.

Acopamec is een Braziliaanse/Bahiaanse opzet met hoofdzetel in Mata Escura.

In de favela **'Paz e Vida'** zet Michel een stap terug naar de basis van het pastorale en sociale werk, een aanzet tot betere levensomstandigheden voor de meest behoevende,

voor de armste medemens. De **favella** of **krottenwijk 'Paz e Vida'** is een illegale nederzetting.

misviering in krottenwijk "Paz e Vida"

Drie van de vier organisaties hebben een door de jaren opgezette structuur waarbij samenwerking met de lokale overheden en plaatselijke commerciële ondernemingen een vast onderdeel geworden is.

Visie van drie van de vier organisaties is gelijkstemmend. Elk van hen is er voor de opvang, begeleiding en vorming van kinderen en jongeren bij de minst bedeelden. **Kinderen en jongeren** een **goede opleiding** bezorgen, een **goede gezondheid** een **gedegen voeding, begeleiding** richting **arbeidsmarkt**.

Bezoek **Acopamec** woensdag 12-03-25.

Met Michel en Joselia
ondervoorzitter van
Acopamec

Hun missie.
*Hier is opvoeding
Hier is vreugde
Hier is kunst
Hier is cultuur
Hier is talent*

Overleg met de sociale
assistenten van de **Casa
Lar**, opvanghuis voor
verwaarloosde kinderen
en kinderen uit de
prostitutie.

Gratis **tandverzorging** voor wie als
leerling/medewerker is
ingeschreven bij Acopamec.

Muziekles **Cello** en voorbereiding
tot een concertje in de aula van
Acopamec.

Regenwateropvang en gebruik voor toiletten en poetsen.
Project gestart eerste helft 2024.
afvoergoten – tanks – pompen - leidingen

Project is **85% afgewerkt**.
Budget ontbreekt om de laatste fase te voltooien.
Verder plaatsen van ontbrekende watergoten en connecteren met de opvangtanks.

Op **twee plaatsen** binnen het centrum werd een opvang en pompunit voorzien voor distributie van regenwater.

Resultaat : tot 50% besparing op de stadswaterfactuur !

Bezoek aan **vormingsprojecten** van **Conexão Vida** in de stad **ITABUNA – Ilheus** op 450km ten zuiden van Salvador, donderdag 13 – vrijdag 14 – zaterdag 15 maart, een autorit van 8 u.

Hier worden ruim 400 kinderen van 0-18j van basisondericht tot niveau college, **gratis** begeleid.

Totaal 16 personeelsleden vinden hier hun inkomen dat door de Bahiaanse overheid gedragen wordt.

Onthaal en voorstelling van de groepsverantwoordelijken van de groepen, werkzaam in en rond **Itabuna** en **Ilheus**.
Algemeen coördinator voor Zuid Bahia
Dinny O'Dwyer Santos

Coördinator Projecten **Conexão Vida** voor Zuid Bahia :
Dinny O'Dwyer Santos

Itabuna. Verwelkoming met dans evocatie, opvoering door de ballet- en dansgroep

Presidente **Augusta** van het vormingscentrum **Pe Paulo TONUCCI** in Itabuna. Voorstelling van de werking. Onderdeel van **Conexão Vida**.

Leslokalen, refter, keuken, speelruimte, crèche, burelen.

Bezoek aan het **vormingsproject --Escola Comunitaria Sossego da Mamae--** in het stadje **Bom Jesus da Serra** op 500 km ten zuiden van Salvador en binnenland van Bahia, woensdag 19 – donderdag 20 maart. Een nachtelijke busrit van 8 uur.

90 leerlingen

Bom Jesus da Serra. Een landbouwstreek met kleine boerderijtjes en lokale kleinhandel.

Alle medewerkers, lesgevers, keukenhulp, schoolhoofd, administrator, ... doen dit op vrijwillige basis. Er worden dus geen lonen uitbetaald.

Noodzakelijke aankopen zoals lesmateriaal , voeding, ... worden bekostigd met giften van de plaatselijke bevolking en steun van een Italiaanse priester die hier ooit nog werkzaam was. Ook vanuit **Conexão Vida** wordt jaarlijks een bedrag overgemaakt.

Schoolhoofd , oprichtster en bezielster van het schooltje, **Edinha Pe Michel R.**
José, administrator bij **Conexão Vida**.

Kinderen , moeders, leerkrachten, directie en bezoekers na opvoering balletgroepje.

Bezoek aan **vormingsprojecten** van **Conexão Vida** in de stad **SALVADOR**, dinsdag 25 Maart. De wijk **ESCADA**.

Wijk in Salvador: **Escada**

Koloniale gebouwen zijn eigendom van de parochie. 20 kinderen komen hier naar school en 's avonds wordt er Capoeira les gegeven. Capoeira is een in Bahia zéér populaire dans/gevechtssport met Afrikaanse oorsprong. Steunbudget vanuit de organisatie : 25 euro/kind/maand

Coordinator Projecten **Conexão Vida** voor deze regio : **Márcia Moreira**

Steeds die hartelijke ontvangst met fruitsap en versnapering.

Damesclub aan het werk met het maken van kunstbloemen.

Donderdag 27 maart: bezoek aan **Centro Social DL : sociaal vorming centrum DOM LUCAS** in SALVADOR

Overleg in de directiekamer.

Totaal +/- 600 kinderen-jongeren-
volwassenen kunnen in dit centrum
terecht voor vorming, begeleiding en hulp

Computerles. Leerlingen van de
ochtendcursus 08u30 – 11u30
Namiddag = nieuwe groep 13u00 – 16u00
Excel en PowerPoint

Cursus Engels, basis en gevorderden.
Duur van de cursus 3 maanden met op het
einde een getuigschrift.
Mogelijke tewerkstelling bij internationale
firma's, toerisme, havenautoriteiten, ...

Praktijkles sanitair : plaatsen van douche
– lavabo – toilet - watertank – wasbak.

Muziek- en danszaal.
Hier komen zowel jongeren als
volwassenen van alle leeftijden om een
muziekinstrument aan te leren. 's Avonds
is er dansles voor volwassenen van alle
leeftijden.

Recent werd dit centrum uitgerust met zonnepanelen. Hierdoor zijn ze zelf bedruipend betreffende verbruik elektriciteit wat een besparing is van ruim 500 euro/maand waardoor de investering van 13000 euro in iets meer dan twee jaar terugverdiend wordt.

Zondag 29 Maart: bezoek aan **de CASA LAR** : drie opvanghuizen voor verwaarloosde / verlaten en dakloze kinderen.

Meisjes uit kinderprostitutie , kind-moeders verstoten van hun familie, kinderen uit familiaal geweld,...kinderen uit de marge van de maatschappij.

Vijf huizen verdeeld over de stad in de verschillende wijken **Itapuão**, **Calabetão** en **Mata Escura**.

Elk huis kan 8 kinderen opvangen.

Tot hun 18 j kunnen ze hier verblijven. Vanaf 16 j kan gezorgd worden voor een type "leercontract" waarbij ze begeleiding krijgen naar de arbeidsmarkt en herintegratie in de maatschappij.

Er kan ook eerder afscheid genomen worden als bvb de familiale toestand normaliseert en ze terug worden opgenomen bij hun familie.

Foto boven :
Het meisje rechts op de foto,
Raisi, 15 j met op haar arm haar baby Ravi.

Foto boven:
De twee begeleidsters met er tussenin
met blauw gestreepte T-shirt, **Louisa 17 j**.

Ze kwam het opvanghuis binnen twee maanden voor de bevalling, verstoten van haar familie.

Werkt nu in systeem van leercontract in een openbare dienst als administratieve hulp.

Op de arm van de begeleidster de baby die in het huis werd achtergelaten door haar moeder.

Foto's hierboven ;

Avondmaal samen met de meisjes in het tehuis in Mata Escura. Wekelijks gaat Michel hier langs om zo de noden die er heersen met de begeleiders te kunnen bespreken en samen oplossingen te voorzien voor elk van de inwonende kinderen. Als bezoeker hou je je tijdens de maaltijd best klaar voor een spervuur van nieuwsgierige vragen die de kinderen – jongeren op je los laten.

Drie weken aan de zijde van Michel

Het relaas hierboven samengevat toont de veelzijdigheid van het sociaal en pastoraal werk van Michel en zijn medewerkers op de vele verschillende locaties binnen de deelstaat Bahia en binnen de stad Salvador Da Bahia. Interessant te weten dat de oppervlakte van België 31.000 km² is en die van de staat Bahia 567.000 km². Afstanden zijn dus enorm en verplaatsingen tijdrovend. Het contrast tussen extreem arm en extreem rijk blijft immens en is overal voelbaar en zichtbaar.

Niettemin is de Bahiaanse levensvreugde en hartelijkheid steeds aanwezig. Bahianen leven in een *tranquilidade*: een ontspannen tempo. Tijd is flexibel, haast is ongebruikelijk, en het welbehagen van de mens gaat boven strakke schema's. Muziek blijft als onmisbaar deel overal aanwezig, zowel thuis als op straat, bij voetbalwedstrijden, in eucharistie vieringen, op het strand.

Gastvrijheid is voor de Bahiaan een kernwaarde. Mensen begroeten elkaar warm, praten graag en delen wat ze hebben. De sfeer is vaak **inclusief, vrolijk en spontaan**.

Overal waar ik samen met Michel kwam konden we een uiterst warme en hartelijke dankbaarheid ontvangen en voelen. Dankbaar voor wat die helpende handen voor hen betekenen, hoe klein ook.

Die dankbaarheid wil ik graag via deze weg tot bij jullie brengen samen met die Bahiaanse levensvreugde en *tranquilidade*.

Dank voor jullie blijvende steun. De meest behoevende Bahianen bouwen er onder aanwezigheid van Michel aan een voor hen betere leefwereld.

Met financiële steun kan u nog steeds terecht op bankrekeningnummer IBAN: **BE69 1215 4812 7678** BIC: **CTBK BE BX** t.n.v. SOS-Brazilië – Michel Ramon, Jabbeke.

Giften vanaf 40 € zijn fiscaal aftrekbaar mits overschrijving op bankrekeningnummer

IBAN: **BE66 7380 3734 7143** BIC: **KREDBEBB** van Kontinenten vzw, Brugge, met vermelding van naam, voornaam en rijksregisternummer + bestemd voor **Projecten Acopamec, Brazilië**

Graag nog even uw aandacht voor het volgende:

Om kosten te besparen sturen wij u de nieuwsbrieven bij voorkeur digitaal toe. Bezorg ons daarom uw email-adres aub. Ook als u de nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen kan u dit melden aan Paul Jacobs, Kastanjebosstraat 19, 8490 Jabbeke – email: jacobs.p@hotmail.com – gsm 0468/168 329